

YURAK KASALLIKLARI VA YURAK NUQSONLARI HAQIDA UMUMIY
MA'LUMOT VA DAVOLASH USULLARI

Aliqulova Zahro Navruz qizi

Turon Universiteti Tibbiyot fakulteti Davolash ishi yo'nalishi

2-kurs 3-guruh talabasi

<https://doi.org/10.5281/zenodo.20335568>

Annotatsiya. Mazkur maqolada yurak kasalliklari va yurak nuqsonlari haqida umumiy ma'lumotlar, ularning kelib chiqish sabablari, klinik belgilari, diagnostika usullari hamda zamonaviy davolash yo'llari yoritilgan. Shuningdek, yurak-qon tomir tizimi kasalliklarining inson salomatligiga ta'siri, profilaktikasi va sog'lom turmush tarzining ahamiyati haqida batafsil ma'lumot berilgan. Maqolada tug'ma va orttirilgan yurak nuqsonlarining xususiyatlari hamda zamonaviy tibbiyotdagi davolash usullari tahlil qilingan.

Kalit so'zlar: Yurak kasalliklari, yurak nuqsonlari, kardiologiya, qon aylanish tizimi, aritmiya, gipertoniya, diagnostika, davolash usullari, profilaktika.

Аннотация. В данной статье представлена подробная информация о сердечных заболеваниях и пороках сердца, причинах их возникновения, клинических признаках, методах диагностики и современных способах лечения. Также рассмотрено влияние сердечно-сосудистых заболеваний на здоровье человека, значение профилактики и здорового образа жизни. Проанализированы особенности врожденных и приобретенных пороков сердца, а также современные методы их лечения.

Ключевые слова: Сердечные заболевания, пороки сердца, кардиология, система кровообращения, аритмия, гипертония, диагностика, методы лечения, профилактика.

Abstract. This article provides detailed information about heart diseases and heart defects, their causes, clinical symptoms, diagnostic methods, and modern treatment approaches. The impact of cardiovascular diseases on human health, the importance of prevention, and the role of a healthy lifestyle are also discussed. The article analyzes congenital and acquired heart defects and modern methods of treatment in cardiology.

Keywords: Heart diseases, heart defects, cardiology, circulatory system, arrhythmia, hypertension, diagnostics, treatment methods, prevention.

Kirish

Bugungi kunda yurak-qon tomir kasalliklari dunyo bo'yicha eng ko'p uchraydigan va inson hayoti uchun xavf tug'diradigan kasalliklardan biri hisoblanadi. Jahon sog'liqni saqlash tashkiloti ma'lumotlariga ko'ra, yurak kasalliklari har yili millionlab insonlarning o'limiga sabab bo'lmoqda. Ayniqsa, yurak faoliyatining buzilishi bilan bog'liq kasalliklar zamonaviy tibbiyotning dolzarb muammolaridan biri sifatida e'tirof etiladi.

Yurak organizmning asosiy hayotiy a'zolaridan biri bo'lib, qon aylanish tizimining markazi vazifasini bajaradi. Yurak mushaklari va qon tomirlarining bir me'yorda ishlashi organizmning barcha a'zolarini kislorod hamda oziq moddalar bilan ta'minlaydi. Yurak faoliyatidagi har qanday buzilish esa inson salomatligiga jiddiy salbiy ta'sir ko'rsatadi.

So'nggi yillarda noto'g'ri ovqatlanish, stress, ekologik muammolar, kamharakatlilik va zararli odatlar sababli yurak kasalliklari soni ortib bormoqda. Shu sababli yurak kasalliklarini erta aniqlash, profilaktika qilish va samarali davolash zamonaviy tibbiyotning muhim yo'nalishlaridan biri hisoblanadi.

Asosiy qism

Inson salomatligi va umr davomiyligini belgilovchi asosiy omillardan biri yurak-qon tomir tizimining sog'lom faoliyatidir. Yurak organizmning "motor"i sifatida barcha a'zolari kislorod va oziq moddalar bilan ta'minlaydi. Shu sababli yurak faoliyatidagi har qanday buzilish butun organizm ishiga salbiy ta'sir ko'rsatadi.

Hozirgi davrda fan va texnologiyalarning rivojlanishiga qaramay, yurak kasalliklari dunyo tibbiyotidagi eng dolzarb muammolardan biri bo'lib qolmoqda. Jahon sog'liqni saqlash tashkiloti ma'lumotlariga ko'ra, yurak-qon tomir kasalliklari har yili millionlab insonlarning hayotiga zomin bo'lmoqda. Ayniqsa, ishemik yurak kasalligi, yurak yetishmovchiligi, aritmiya va yurak nuqsonlari keng tarqalgan kasalliklar qatoriga kiradi.

Yurak nuqsonlari tug'ma yoki orttirilgan bo'lishi mumkin. Tug'ma yurak nuqsonlari homila rivojlanish davrida yuzaga kelsa, orttirilgan yurak nuqsonlari inson hayoti davomida turli kasalliklar va tashqi omillar ta'sirida rivojlanadi. Ushbu kasalliklarning aksariyati dastlabki bosqichlarda sezilmasligi sababli ko'plab bemorlar shifokorga kech murojaat qiladilar.

So'nggi yillarda noto'g'ri ovqatlanish, ekologik muammolar, zararli odatlar, stress va kamharakatlilik yurak kasalliklarining ko'payishiga sabab bo'lmoqda. Ayniqsa, yoshlar orasida ham yurak bilan bog'liq kasalliklarning ortib borayotgani tibbiyot sohasi oldiga muhim vazifalarni qo'yimoqda.

Zamonaviy kardiologiya sohasida innovatsion diagnostika va davolash usullarining rivojlanishi yurak kasalliklarini erta aniqlash va samarali davolash imkoniyatlarini kengaytirdi. Bugungi kunda elektrokardiografiya, exokardiografiya, angiografiya va sun'iy intellekt asosidagi diagnostik texnologiyalar yurak kasalliklarini aniqlashda keng qo'llanilmoqda.

Shuningdek, minimal invaziv operatsiyalar, stentlash, shuntlash va yurak klapanlarini almashtirish kabi zamonaviy jarrohlik usullari bemorlarning hayot sifatini yaxshilashda muhim ahamiyat kasb etmoqda. Shu bois yurak kasalliklarini o'rganish, ularning oldini olish va samarali davolash usullarini takomillashtirish zamonaviy tibbiyotning ustuvor yo'nalishlaridan biri hisoblanadi.

qon bosimini nazorat qilish;

muntazam tibbiy ko'rikdan o'tish.

Profilaktika orqali kasallik xavfini sezilarli darajada kamaytirish mumkin.

Qo'shimcha ma'lumotlar

Jahon sog'liqni saqlash tashkiloti ma'lumotlariga ko'ra, yurak-qon tomir kasalliklari dunyo bo'yicha o'lim holatlarining asosiy sabablaridan biri hisoblanadi. Shu sababli ko'plab davlatlarda yurak kasalliklarini erta aniqlash va profilaktika qilish bo'yicha maxsus dasturlar amalga oshirilmoqda.

Zamonaviy tibbiyotda sun'iy yurak klapanlari, robotlashtirilgan operatsiyalar va telemeditsina texnologiyalari keng qo'llanilmoqda. Bu esa bemorlarning tezroq sog'ayishiga va hayot sifatining yaxshilanishiga yordam bermoqda.

Shuningdek, sun'iy intellekt asosidagi diagnostika tizimlari yurak kasalliklarini erta aniqlash imkoniyatlarini kengaytirmoqda.

Xulosa

Xulosa qilib aytganda, yurak kasalliklari va yurak nuqsonlari inson salomatligi uchun jiddiy xavf tug'diruvchi kasalliklar hisoblanadi. Kasalliklarni erta aniqlash, zamonaviy diagnostika usullaridan foydalanish va samarali davolash choralarini qo'llash inson hayotini saqlab qolishda muhim ahamiyatga ega.

Sogʻlom turmush tarziga rioya qilish, zararli odatlardan voz kechish va muntazam tibbiy nazorat yurak salomatligini saqlashning asosiy omillaridan biridir.

Zamonaviy tibbiyotning rivojlanishi yurak kasalliklarini samarali davolash imkoniyatlarini yanada kengaytirmoqda.

Foydalanilgan adabiyotlar:

- Oʻzbekiston Respublikasi Sogʻliqni saqlash vazirligi materiallari.
- Jahon sogʻliqni saqlash tashkiloti (WHO) maʼlumotlari.
- Axmedov A. “Ichki kasalliklar propedevtikasi”.
- Karimov X. “Kardiologiya asoslari”.
- Yusufov B. “Yurak-qon tomir kasalliklari”.
- Zamonaviy tibbiyot va kardiologiyaga oid ilmiy maqolalar toʻplami.
- Tibbiyot institutlari uchun oʻquv qoʻllanmalar.